

Шурка і Шурко

Всеволод Нестайко

Шурко відразу не злюбив її. І через те не злюбив, що його посадили за одну парту з нею. А Шурко хотів сидіти поруч із Севкою, або з Толею, або ж із кимось зі своїх друзів-футболістів. А втім, він сам винен, що так сталося. Не треба було йому в перший день так галасувати, хвилюватися і розмахувати руками.

— Бойчук, заспокойся, — кілька разів суворо зверталася до Шурка нова вчителька Ольга Борисівна. Та Шурко не вгамовувався. І Ольга Борисівна вирішила, що Шурко найбільш недисциплінований у класі й тому мусить весь час бути в неї перед очима.

І ось Толя з Севкою спокійно сидять собі разом на передостанній парті, а Шурко стовбичить на першій, перед самісіньким столом учительки. А поруч із ним — мовчазне дівчисько в окулярах. Своєю зразковою поведінкою вона страшенно дратує Шурка. Просто зошит із чистописання, а не людина! Й остаточно розізлився Шурко, коли взнав, що його сусідку по парті звуть так само, як і його, — Шура. Це було просто нестерпно. Покличе його хто-небудь — неодмінно вона відгукнеться, її кличуть — він біжить. Шуркові навіть почало здаватися, що діти навмисне, щоб подразнитись, так часто звертаються до нього.

І потихеньку Шурко став мучити Шуру. Засуне її підручник куди-небудь під парту, і вона потім усю перерву шукає його. Але — дивна річ — Шура ніколи не скаржилась на нього вчительці. Тільки зниже плечима, відвернеться і промовчить. Якось Ольга Борисівна спитала, хто ким хоче бути.

— Воротарем, — випалили одночасно Севка й Толя.

— А я вчителькою, як ви, — пропищала Валя.

— Я шофером.

— Я агрономом.

— А я... лікарем, — тихо і засоромлено проказала Шура. Шурко глянув на неї, презирливо скривився і подумав:

"Ще б пак! Інакше й бути не могло! Аякже!"

Шурко терпіти не міг лікарів. Коли йому було сім років, він захворів на малярію, і величезний вусатий лікар змушував його ковтати огидні, гіркі таблетки. А то ще в Шурка боліли зуби. І досі мурашки пробігають у нього по спині, коли він згадує про бормашину. Отож лікарі для Шурка були найнеприємніші люди на світі.

Відтоді Шурко став називати Шуру "Айболитькою". Але вона так само не звертала на це ніякої уваги.

Одного сонячного ранку Шурко йшов до школи. Повітря було прозоре і чисте. Жовтогаряче листя ласкаво шурхотіло під ногами. Хлопчаки ганяли по асфальту великі темно-брунатні, немов лаковані, каштани.

А Шурко йшов неквапливо, ледве переставляючи ноги. Йому було якось не по собі.

У школі Ольга Борисівна одразу помітила, що Шурко занедужав, але він сказав, що

він "просто в кепському гуморі".

А надвечір Шуркові стало зовсім погано, і серед ночі перелякана мама побігла викликати "швидку допомогу".

В лікарні мамі сказали: "Гострий приступ апендициту. Слід негайно зробити операцію!"

Шурка поклали на якийсь дивовижний стіл на колесиках і повезли довгим коридором.

Від яскравого світла Шурко заплющив очі. А коли розплющив — просто перед ним стояла висока жінка в окулярах і в білому халаті. Всміхаючись, вона говорила:

— Ну що, хлопче? Болить. Що ж, зробимо так, щоб ніколи більше не боліло.

І от Шурко на операційному столі.

— А як тебе звати?.. Шурко?! Ось як! У мене теж Шурка. Тільки дівчинка. А в якому ж ти класі?.. От збіг! І моя Шурка в третьому. А вчишся ти як? Відмінник, мабуть. — Ай! — не крикнув, а просто сказав Шурко.

— Боляче?! Неправда. Адже я нічого ще не роблю. Готую лише інструменти.

Жінка говорила неголосно і так спокійно, що Шуркові стало легко і зовсім не страшно.

— Ну от і все. Тепер можна йти спати. Все гаразд.

Шурка знову поклали на стіл з колесиками і повезли. А жінка в окулярах йшла поряд, поклавши руку йому на плече. Коли Шурка перенесли в постіль, вона старанно поправила подушку й обережно підгорнула йому ковдру з обох боків. У неї були ласкаві, ніжні руки, як у мамі. І Шуркові одразу стало дуже тепло і затишно.

— Докторе, скажіть. А як вас звати? — несподівано спитав Шурко.

— Клавдія Василівна. А що?

— Так. — зашарівся Шурко і сказав: — От якби всі лікарі були такі... добрі... їх ніхто б не боявся.

Клавдія Василівна засміялась:

— Дивак ти! А лікарі всі і є добрі. Така вже у них професія — добра. Спи, Шуро, спи! На добраніч. Другого дня, прокинувшись, Шурко не одразу зміркував, де він. Він лежав на білосніжному ліжку біля вікна — великого і високого. Шурко хотів підвестися, встати — не міг. І одразу згадав. Опустився на подушку і глибоко зітхнув. І хоча все найстрашніше було вже позаду, Шуркові чомусь раптом стало дуже сумно і тужливо. Він подумав, що тепер лікарі напевне надовго заборонять йому грати у футбол. З жалю до самого себе Шурко тихо заплакав.

Надворі падав дощ. По вікнах палати дріботіли маленькі іскристі краплини.

— Шурко! — пролунав раптом тихий знайомий голос. Хлопчик від несподіванки здригнувся, повернув голову і. оторопів. Край ліжка стояла Шура. У великому дорослому халаті, з закоченими рукавами, — ще більш смішна й незграбна, ніж завжди.

— Ну як? Як ти почуваєшся? Знаєш, ми всі в класі так переживали, так переживали, коли взнали, що в тебе апендицитна операція. — Шура говорила швидко-

швидко, ковтаючи слова і хвилюючись. Вона зовсім не була схожа на ту мовчазну, старанну шкільну Шуру. — А я відразу здогадалась, що ти тут. Адже це лікарня "швидкої допомоги". Ти тільки мамі нічого не говори. А то, коли вона знає, що я була, вона мені дасть. До хворих же не можна просто так приходити. А ще зразу після операції. Є спеціальний день.

— Якій мамі? — нічого не зрозумівши, тихо спитав Шурко.

— Та моєї. Яка тобі операцію робила. Це ж моя мама. А мене тут усі знають. Адже ми поряд із лікарнею живемо. Я сказала, ніби мама футляр від окулярів забула і послала мене. І тьотя Даша пустила. А я сюди. А мама зараз спить, вона вночі чергувала. Ну, я піду, а то зайде хто-небудь. Ну, бувай, видужуй.

І Шура заквапилась до виходу.

— Ач ти яка! Молодець! Оце товариш! Ти з нею давно дружиш? — спитав Шурків сусіда, лисий чоловік із чорними кошлатими бровами.

Шурко знімав і пробубонів щось невиразне.

Наступного дня вона знову прийшла. Правда, сталося трошки інакше. Шуркові набридло читати книжку, яку передала йому мама, і він дивився у вікно. На підвіконні стрибали і голосно цвірінькали горобці. Шурко з цікавістю стежив за ними. Але ось знизу долинув якийсь шурхіт, і горобці вмить розлетілися. На підвіконня лягли дві руки, потім показала зелена фетрова шапочка, окуляри, і хлопчик упізнав... Шуру. Вона кивала йому і ворушила губами — щось говорила. Шурко досадливо зморщився, похитав головою — не розібрав. Згодом дівчинка зникла: мабуть, не вдержалась і зіскочила на землю. А за хвилину в квартиру влетів і упав просто Шуркові на подушку зібганий папірець. Шурко розгорнув і прочитав:

"Здоров, Шурко! Як ти почуваєшся? Ми про тебе все знаємо від Шурки Лебедевої. Лежи спокійно, то згодом зможеш знову грати в футбол. Не скучай... Завтра приймальний день, і ми прийдемо всім класом...

Сева і Толя".

Шурко навіть голосно розсміявся від радості. Як добре мати гарних, вірних друзів!

Через два тижні Шурко вперше після хвороби пішов до школи. Дорогою він зустрів Шуру. Вони йшли поруч, і обоє чомусь мовчали.

І раптом, уже майже біля школи, ззаду долинув чийсь знайомий голос:

— Шур-о-о!..

Вони обернулися разом, як за командою, не знаючи, кого з них кличуть. Потім подивилися одне на одного і... засміялися, — дружно і весело.

А з вікна тролейбуса їм махала рукою і посміхалася Клавдія Василівна — Шурина мама.

1956 р.